

F 24
1888

ମାତ୍ରାଶକ୍ତି

ପ୍ରକାଶ ଦେଖିଲୁ ହେଲାମ୍ (ମୋ) ତାଙ୍କୁ ଏହା ମୁଁ ହେଲାମ୍
କାହାର ଜଳ୍ପି କାହାର ଜଳ୍ପି ଓ କାହାର ଜଳ୍ପି

1888 წელს № 32 თებერვალის 4. გენერალური განცხადება

გაზეთი ღირს: ერთის წლ. 5 გ.,
სახელი, წლ. 3 მ., ცალკე № 15 პ.
ხელის მოწერა მიღება;
თბილისში, რედაქციის კანტორიში.
ფოთში ხესარინ კალანდაქსთან.
ადრესი გარეშე მცხოვრებთავას:
თიფლის, ვЪ редакцию газеты
"ТЕАТРЪ". გაზეთი ისყიდე-
ბა: თბილისში, ჩარქვანის წიგ-
ნის მაღაზიაში; და ბ. ნ. ხადვეკელ-
თან — გოლოვინის პრისტიში.

ଶାବ୍ଦିକ୍ଷେତ୍ରରେ ଧାନ୍ ଶର୍କରା ପାଇଁ ପରିମାଣ ଲୁହାରୀ
ଲୁହାରୀ (କ୍ରୋନିକ୍ସିଟେନ୍‌ଲେନ୍‌ଫ୍ରାଙ୍କା) ଗାର୍ଜିଏ
ଗୋଟ ଶର୍କରା ପାଇଁ ଧାନ୍ ପରିମାଣ ଲୁହାରୀ, ଅଟ ଶା-
ଖିଲୁହାରୀରେ ଧାନ୍ ପରିମାଣ ଶର୍କରାଲୁହାରୀରେ ରୂପ
ଦାର୍ଫ୍ରାଙ୍କା ଶ୍ରେଷ୍ଠଶର୍କରାରେ ରୂପ ଦାର୍ଫ୍ରାଙ୍କା ଆମ୍ବା
ଶର୍କରାଲୁହାରୀରେ ଶର୍କରାଲୁହାରୀରେ ଶର୍କରାଲୁହାରୀ ଶର୍କରାଲୁହାରୀ
ଶର୍କରାଲୁହାରୀ ଶର୍କରାଲୁହାରୀ ଶର୍କରାଲୁହାରୀ ଶର୍କରାଲୁହାରୀ

უკვე წერილში უნდა იყოს
მოხსენებელი: სახელი, გვარი და
საცხოვრებელი ადგილი დამწერისა

၄၆၂ အမြတ်ဆင့် အမြတ်ဆင့် အမြတ်ဆင့် အမြတ်ဆင့် အမြတ်ဆင့်

ପେଣୁକ୍ତାମହିଂକରନ ଲ୍ୟାଙ୍କ, (ଫିର୍ମର୍କ) ଅଦେଶ
ପ୍ରଦ୍ୟମନଙ୍କ ଗର୍ଭତ୍ସନା ମହିଂଦ୍ରଜୀବନ

(ଫାରେଲିକ୍ ପାରିଶର୍ମିଙ୍କାନ୍ତିର୍) *Farewell, Adi Shankaracharya*

.....
.....

ପାଦମୁଖ କିମ୍ବା ପାଦମୁଖ କିମ୍ବା

იგინიგე და ავეტიქ ზახორუმარეანცი.

ავეტიქა. ტურ-ასტურაშ! ამას რას გვედავ?

ლოიზა. (ექით) აგერა, ესდა დაიწყებს იჭვანობასა და...

სიმონი. ეს ინდოებრი კიდა?

ავეტიქა. თქვენ ასე მაღე არ მელოდით გახა? თქვენ აუ გა

*) n. 17. "ოქამი" №№ 30 და 31

რამებსა შეუტბით. ესლა მესმის, რისთვისაც გამისტუმრეთ დიღას. დამაცეთ, ააფად არ დაგრძელდათ.

სიმონი. ეს ვიღა თხერია!? (ნინოს) რადას უკურება? გამოკ-
სარჩლე რადა?

ავეტიქა. თქმნ გებონათ, რომ რამდენისაც გინდათ, იმდენს
მომატებულიათ? კურ მოგართვით...

სიმონი. მოათმინეთ...

სიმონი. (გააწევეტიქას) ვაა, მოგოთმინო რომელია!? შენ აა
მეტიჩარა სარ ამ საქმეში. ვინა სარ?

სიმონი. შენ ვინდა სარ?

ავეტიქა. გებაზნი ვაცი

სიმონი. შენი ჩინი?

ავეტიქა. ვააა, სომები!

ნინო. დაქსენით, მე თითონ გაუსწიორდები.

ლიზა. მე, მგრინა, თქმენგან არა ვარ დამოკიდებულია.

ავეტიქა. რათ? ვა, მე ნებას არ მოგცემთ, რომ „განებთან“
შაჩი-ტერი ქმნით, რომ უკეთა საღდათმა.

სიმონი. (ჩუმად ნინოს) უთხარი, რომ საღდათი სჯობია მში-
შარა სომებსა-თქო.

ნინო. (ავტიქას) საღდათი სჯობია მშიშარა სომებსა.

სიმონი. (ნინოს) როგორიც შენა სარ-თქო.

ნინო. როგორიც შენა სარ.

სიმონი. ყოჩაღ!

ავეტიქა. როგორა... მე... მშიშარა... შენ იცი, რომ...

ლიზა დაჩიტდით, ასერიქ, თორემ თავისი დღეში კედარა მნა-
სკიო.

ავეტიქა. არა, რადა, მე ნებას არ მიკრებ უკეთა თხერს, უკე-
თა ...

სიმონი. (ნინოს) მიდი და ერთი სიღა სტეპანე.

ნინო. ვანა საჭიროა?

სიმონი. მიდი, თორემ მე თითონ მიგაღ.

ავეტიქა. უკეთა დაწირავს...

ნინო. (სილას გარტყაში) აა ლაწირავი.

ავეტიქა. ვააა, სიღა!

ნინო. მგრინა. (იქთ) სელიც-ჭა მეტკინა
 ავეტიქა. არა უშავს-რა, შენ ეს იაფად არ. დაგივდება.

სიმონი. ძაღლინ კარგი. თქვენი იარაღი?
 ავეტიქა. ხმაღლი, ხანჭაღლი, ზარბზენი, თოვი, ტამაჩა, რე-
 კოლეგი, თუ გინდა მუშტათაც უაშესა კარ. სიმონის მის არა-
 სიმონი. ჰაათი?

ავეტიქა. მოელი ღლე. ჩატური იმა ამარტვება. მოელ
 სიმონი. ადგირ?

ავეტიქა. მოელი ქეყნია—ღუნია. სიმონი. ძაღლინ კარგი. შეიდის სახათ ტექ ბაღის ღომესთან.

ავეტიქა. მოყალ და კეტლაზე აღრუც. სიმონი. მე ამისი სუკუნდან რი გაქნება.

ავეტიქა. მაშ მეც გავიშცევი და კიშოვნი. ადილ! (გარბის)

გერივი და გეურქა 12

იგინივე და გეურქა

გეურქა. (ავეტიქა შეეტაცება) რა ამხავია, რას გარბისარ, და-
 მთხელედა?

ავეტიქა. თქვენმა მმის-წულმა ლაპერა დამსირ გულზედ დ
 მიკრიზიარ, რომ იარაღი კიშოვნო.

გეურქა. მირსის, რომ იარაღი იშოვნოს... ჭილადებს, სიცხე
 აქცა.

სიმონი. კი არა ჭილადებს, ღულში გამოითხოვს.

გეურქა. ღული! ჩემს სახლში? კინა?

ნინო. მე. (ლიზასთან ერთად გაიტაცა)
 გეურქა. ნინომ.

სიმონი. დააღ, კანომ. მერე კისი ბრალია? სულ შენი, შენის
 სისულელისა და სიბრძნისა.

გეურქა. ჩემი?.. მაგრამ მე მგრინა...

სიმონი. რადა გროსია, მე კულაზევი კაცი.

გეურქა. მართლა? აღტაცებაში მოგეყაროთ.

სიმონი. აღტაცებაში-კი არა, უნდა გრცესენ თდეს. ორს ასაღ-

4

გაზღდას კითად უშებდ, არ უშედი, არც გესმის, არც ჰესდა .. არა, თვალებით სადა გქონდა?

გერმანი. აქვთ, იმავ ადგილის.

ବ୍ୟାକୁର୍କା. ଉତ୍ସବରୀଂ ହେ? ଏମିବେଳେନିତ, ଯେ ଲମ୍ବଗତି ଦ୍ଵାମ୍ବିତ,
ତକର୍ତ୍ତାମାତ୍ର ଏହା ପାଇଁପାଇଁରା. ପ୍ରଥମରେ କାହାରେବେଳା ନିର୍ଭର୍ଯ୍ୟରେ ଦେଖିଲା.

სიმონი. წელან ისინი ორივენი გამომიტებულებები...

ହେଉଥିବା ଉଚ୍ଚତାରେ କିମ୍ବା ନିମ୍ନତାରେ କିମ୍ବା ପରିମାଣରେ କିମ୍ବା

სიმონი. და კანო დევლში გადის დაზის გულისათვის.

(გერმანი) გერმანის დამოუკიდებლობის შემთხვევაში არა მესმის-რა, დაქვემდებარებული არის.

სიმღნი. მაგრამ რაც ეყო — დუღ. წარსეულზედ დაპარეკი არა ღვიძს. მაშე კერქ: თანახმა ხარ, რომ კანობ შენი ძმისწეული შე-
ერთოს?

გურეა. მაგრამ, გაციტანო... აქ რელაც შეცდომაა... ეს შე-
უძლებელია... მე დარწმუნებული ყარ...

სიმონი. მაგრა არა გვითხვავ: გინდა, რომ კანობ ნინო შეიტოვს?

გეორგია. მე არა მინდა-რა! ორგორც გაქვთ, ისე მღვევით.
სიმონი. მერე შენის მმის-წელის ჟარიასხება?

ବୁଦ୍ଧିମତ୍ତା. କେବୁ କେବୁ ଯେବୁ? (ପ୍ରତିକରିତିରେ) କିମ୍ବାରି ମହାତ୍ମ୍ୟରେ, ତା ମୁଖ୍ୟ-
ଶମ୍ଭବରେ ଉପରେ.

სიმღნი. მაში თასას აკრეა, ჩვენ დღეს კე მავდოვართ, მხარდოდ
ერთია ეს დუქლი კა მოვიჩეთ. იმედი მაქსი, რომ ვანოსთვის კარგად
გისწავლია შეაგის სხმარება. მე თითონა ვასახავ და სმლის სხმარების
ერთს კარგს სერსაც შევასწავლი, და თუ არ იცის, მე გაჭდო იმის
მავირად და სომების კა დღეს დაკავება.

სიმღნი. მსთვლოდ, გესმის, არ უთხრა რა იმისს დედაშვილს
ამ ფულზე. მე თოთხა კნიხსავ (ფანჯარასთან მიერ).

გეურქა, დედაშვილს? (იქთ) რომელ დედაშვილს? არა, ეს
სწორებ ეშვების დაკთარია, არა გამგებარა.

სიმონი. აკერ ისაცე, ფანჩატურიდან გამოდის... მარტოა... უფრო გარგი, წაკალ და პატიარის გავერშიება. კნო-კი, რომ მო-
კიდეს, ჩემთან გამოგზავნე. გამოვსცდი, გნახლო იცის თუ არა-
დის ხმარება, და ერთხუც ჭარგის გადახვრევისებ, ჟარები, უფრო
გუჯის მოიცემს. (გადის)

S 3 3 2 6 3 2 5 13

გეურქა. (მარტო) არა, კუმისქის წარდოს! აქ მოქლის ბიძიღვა-
ნის სილითა ერიღობაა! სულ ისე დახვლან ჭული, არეული და გადა-
რეულია, რომ ბოლოც კი არა სხის; მაგრამ მე გაძლიერებ ამ ბო-
ლოს: აფები და კულის მართვის პლეიგი გაზირას, მერე არა უნდა,
ისა ქმნას. თორებ ამ არეულობას ცუდი ბოლო მოუკეყნება; სისხლის
დაღვრის ჩემს სასდომი, ეგ მსენი, ეგა! არა, მიკრიზარ... მოიცა! რა
სისულეებს ჩადიგარ?.. გააგებს, გაცხარდება და მაულებელი რა გადაეგუ-
რჩება. ისევ სკობს მიეტერო. (სწორ) ამ ჰერთად გრიფო და საეკარე-
ლო ქაბირინ! „კულაზე უსულელესი ქაცია, მე ეს გამოცდილებით
და ძველის წიგნებიდგინ ვაცია. იგი ბობხობს და მიინჯ კიდევ სულე-
ლადა ჩება! და თქენ ასალი მაგალითი სართ მიისი. როდესაც
დამის სიბნეფეს და ცეცხლის ალმა გადარჩინეთ ცეცხლის ბაქმა,
კერ წარმოიდგინეთ კინ იურ და ას რა გამოდიოდა დორებით. გა-
უქმდა ტენისაცმელის ოჯალები ბერხიათ; ის-ვი ქადა იურ... ე. ი. ის
გავი იურ ქადა, რომელიც, მას შეძლე, გაიხარდა, შეუძლიან გა-
თხოვდეს და ეხდა აქს ჟატივი გადმოგცეთ ეს წერილი. თქმაზე გუ-
ლითადა მეგობარი გეურქ გოლოს ურცოვი“ მოიხს და გაითვდა!
ეხდა კი მოესძებნი ნინოს და მიუცე (დაპერაცხლა დაბეჭდის წე-
რილს) აბა! აა, ისიც ქალურს კიბაში... ქაბირანიც მისთან არის..
აქთ მოდიან... ეხლა-კი გასედება უშმარა, ალბად კულაზერ-
აუხსნას.

o s o e b g g s 14

გეურქა და სიმონი, რომელსაც დამხები უჭირავს სელში.

Տօմանո՞ւս, մինչ չկը իտո՞ւ? յենք Ես գործուս! (բառ) . անոնց

გეურქა. ოთვორ თუ სადღაა?

სიმონი. ხომ გთხოვე, ოომ ჩემთან გამოგებზევნა?

გეურქა. ეს არის ესლა დავისახე ბაღში.

სიმონი. ბაღში არ არის, იქ იმისი დეიდაშვილია. მშენერი ქალია! თუ ერთიც დაეკედაპარაკე, ჩემის თავისი იმედი აღარა მაჭეს.

გეურქა. (იქო) აა, მესმის...მესმის... (იმ.ც) ამ წერილს მოგიყვნო, კაპიტანო, ვახოს (იქო) და წერილსაც გადაკეცემ. (გადის)

სიმონი. თავიდგან არ მშორება ეს რაღაცა დეიდაშვილია. დამის ფეხარი გადავწერო დმერთმხინი!

გ ა მ ა ს გ დ ა 15

სიმონი და ნინო, მუნდირში

ნინო. მე თქმი დაგეძებდით, კაპიტანო.

სიმონი გეთილი ამები, მეცობარო! გეურქა არა თასხმდება ქარწიანებას... და ჩექნ, დევლის შემდეგ, მიგდიგარო.

ნინო. რას მიეჩერებით, კაპიტანო?

სიმონი. საჭიროა, მეგობარო, საჭიროა შენთვისაც, რომ ერთიას სრულიას სიმორტეც იყო დაზისებან და ჩემთვისაც...

ნინო. ალბად არ მოგწონთ აქერთ მდგრარებელი?

სიმონი. არა, დეიდაშვილი-კი გარგი გერგი, იცი, ეს არის ქალა კვია: სებოდი.

ნინო. მართლა? მერე რა გთხორთ?

ს. მონი. ფჲ, ბეკრი რამ... მითხოვა, რომ კუკირგარ, რომ ჩემთვის გაგიყეულია.

ნინო. (იქო) სტაუს! სიყვარული ედ კრისტიც არ დამარცავს.

სიმონი. მაგრამ ეგ არაფერად; საჭმე იმაშია, რომ ბრძოლაში გაიმარჯვო (ღლებს დაშის) აბა დადგემ, გცელოთ .. აა, გამომართვი.

ნინო. (იქო) რეინა! რა უნდა ჰქნა ქალა ამითი.

სიმონი. აბა!

ნინო. (იქო) გავიგნ-გამოკიშნევა; იქნება ასე უნდოდეს.

სიმონი. ახა... ჭა... აიცდინე... უოჩაღაღ... პტე, პტე...
პტე... ახა... (მთავრებულები ხელში).

ნინო (გააღდეს დაშაც) ჭა... ჭა... მიშველეთ!.. ოქტობრი ხე-
ლშა... ჭამე... სისტემა... ას, გედი მიძღის... (სვარებები დაუცემა)

სიმღნი. რა იყო, რა? ტეგვი გაგეფხაქნა, არა უშაგცირა. და
აცა, გამოწეულება უნდა... მორჩა და გათავდა... აა, სედისათვირთ,
მოიტა სედი შეგისავით. აა, უნდა — არაიერა, შენ-კი ისე შეძა-
შინე, უკრი წაგივიდა, წასარბაცდა, ასე მეგონა; რომ შეზედ გაგ-
ხვრიტე-მეტეთ... შე, მშიშარა შენა! ღონის ხატმალიც არ გქონა.
მე განადა, შენს მაგვარად, დამალ ში.

ნინო. მე ნებას არ მოგვემო. და და (და) აღიარ

ð s ð œ b ð œ s - 16

ଓହନ୍ତିରୁ ଏବଂ ଲୋକା ପ୍ରକଳ୍ପିତ କ୍ଷେତ୍ରରେ,

ლოიზა, რა მოგსვლია? ეს რა ფური დაგდებია?

სი მონი. სასსელი დაიხსნა სედზედ და... გეგურტას ისე გა-
უჩრდია, როგორც გასთხოვარი ქადი. წადი შეს რთახში, ერთი
ჭიქა წითელი დეპილ გადაჭრა და წაკა და გაიღის. დაგიძხებ, რო-
ცა საჭირო იქნება.

ნინო. არა, მე კავითებანთან დაკრიჩები.

სიმონი. ჟავდა—მარშ! ქსლავე აასრულე შენის უფროსის
ბრძანება.

ნინო. მაკედივარ. (უქო) წაკალ, ჩემს დეიდა შეიიღად გარდა კიძე-
ნები და მოკალ, მაშინ აღარ გამისტუმრებენ უფროსას პრემენებით
(წასლოს აპირებს)

ლლიზა. (დაუკანებს და ჩემად) დაიცი, აი, ეს წერილია ბიძა-
ჩემმა გთხოვა, რომ გაპირის გადასცი.

ԷՌՆ. Ջին տուրան ջագայցո, մյ տա մցաղան.

ლიზა. იმანა სოჭა, რომ შენ...

ნინო. სულ ერთი არ არის, რა კინ.

18. *Asplenium nidus* L. (Nest fern) (Fig. 18)

δ s δ m k δ M s 17

სიმღერი და ლირა.

ლოზა. (იქნი) მართალის ამბობს, გარდაკუპია და... ბ-ნო გა-
შიტანო!

1 იმონი. რა გნებავსთ?

၁၇၀၈။ ၁၈ တိရှိနောက် ပြုလောင်။

სიმონ . წერილი? კასტენ უნდა იქოს? (იქთ) ნინოსაგან ხომ
არ არის? (გახსნის და ჩუმავ კოტელობს)

ლიზა. (ექი) რა სულელია ეს ბიძაჩემი... შირად კურ აუხ-
ნიდა? არა, დაწერა.

Տօմանու. օվենյու մարտզա!

ଲୋର୍ଡା. ଏହା ମେତ୍ତାକୁଠା.

სიმონი. (კით.) ჰატარა ბიჭი იყო ჰატარა ქალი... მეუძღვინ
გათხოვდეს და ეხდა აქეს ჰატივი ეს წერილი გადმოგცეთ (ლიზა შე-
ს(ქერის))

ლიზა. რას მიუურნებს?

სიმონი. განებაზედ ეს მოქსელება .. მაშ თევზა ხრო!..
თევზა... ის... სთვით რადა, დათის გულისოვის, რადას გაზუტ-
ბულსარო?

ლირი. ჭო, ჭო, მე გარ! (იქთ) თა გუშასუხო? ეს ბიძაქემდა, ღმერთიმანი, დასწერავ ეშმატა იცის რასა და ერთს სიტყვასც არ იტკის.

Սօմռնո, տռայօ-Ծյած-Նսրեսինո! Թիսճա զար, Ռռմ մըլլու
յշմինարևսացուն քայլէլք! Ի՞սպան մավաշըլլու! Թռմարյա... Ան օւ
նին Տար, յիշըլլուրուն դա մաստանս գունան մայուս կաջըն
հիյան դուն!...

ଲୋକା. କେବେ ମିଳିବାରେ ହେତୁ? ଏବେ ଫ୍ରାଙ୍କିଶ୍ଚାକ୍ଷର?

სიმღანი. გესმისთვის რა დასჭირდა? უქმნებოდა ის ახალგაზის
ძოვინტერნი? კა? არ იცი, ვინა ბრძანდება?

ლიზა. აფეიცერი? რომელი აფეიცერი? (გუთ) ღმერთს გეფე-
ნიბით, ქავიდგან შეიძლა!

Տարածությունը կազմում է 1000 քառ. կմ, իսկ բնակչությունը՝ շուրջ 100 հազար մարդ:

ମହାଲୋ ଶ୍ରୀନିବାସ ପାତ୍ରଙ୍କ ରୂପରେ .. ଶ୍ରୀ ଶାତରଞ୍ଜିଫଳି .. ତାଙ୍କେ ଧାରନେ-
ବ୍ୟବ୍ରତ ରୁ ହୀରୁଳା...

ଲୋଠା. କାଣ ମରମ୍ଭନ୍ତରିଦିନ? କା ଗୋଟିଏବାତ?
ସିମନ୍ଦନ. ଚର୍ଯ୍ୟମଲ୍ଲେହି .. କାହିଁ କେତ୍କିଥା .. କାରିଗିରି, କାରିଗିରି—ପାତ୍ରଙ୍କି,
ଶ୍ରୀନିବାସଙ୍କୁ .. ଶ୍ରୀନିବାସ ବରା ବରା, ଶ୍ରୀ ଶାତରଞ୍ଜିଫଳି, ରାମ ଖାଲୀଙ୍କ
ଧାରାବାହି ରୁ କାରିଗିରି କେତ୍କିଥାବୁ...

ଲୋଠା. (ପ୍ରାଣ) ମହାରାଜା କା କେତ୍କିଥା ଶାତରଞ୍ଜିଫଳି ସିମନ୍ଦନ.
ସିମନ୍ଦନ. ଶ୍ରୀନିବାସ ମୁହଁବରିରେ, ରାମ ମୁହଁବରି—ମରିଦା... ମୁହଁଦା ନୃ-
ଦାର ମରିଗୁର୍ବେଳିବା... ମରିଦା, ମରିଦା. (କ୍ଷମିତ୍ରିକା)

ଲୋଠା ପାତ୍ରଙ୍କ ରୁ କାରିଗିରି କେତ୍କିଥା 18

ଲୋଠା. ଅଗନିଷ୍ଠ ରୁ ଅଭେଦିକା, ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତକା.. ଅବିନାଶ
ଅଭେଦିକା. କୁଳ? କୁଳ ଅଭେଦିକା.. ଅଭେଦିକା କେତ୍କିଥା?

ଅଭେଦିକା. କୁଳ? କୁଳ ଅଭେଦିକା.. ଅଭେଦିକା କେତ୍କିଥା? କୁଳ?
ଅଭେଦିକା. କୁଳ, ଲୋହାଜାନ! କୁଳ କେତ୍କିଥା? କୁଳ ମେହରିରେ ରାଜବିକୀର୍ତ୍ତି
କୁଳକାନ୍ଦିନୀ: କୁଳକ କୁଳକାନ୍ଦିନୀ, କୁଳକ ରାଜବିକୀର୍ତ୍ତି, କୁଳ କୁଳକାନ୍ଦିନୀ
କୁଳକାନ୍ଦିନୀ...

ଲୋଠା. ଅଗନିଷ୍ଠ, ଶ୍ରୀନିବାସରେ, ଶ୍ରୀ ମୁହଁବରି ମରିଦାକିମ୍ବରି? କୁଳ
ଲୋଠା. କୁଳ? କୁଳ ଅଭେଦିକା.. ଅଭେଦିକା କେତ୍କିଥା?

ଅଭେଦିକା. କୁଳ, ଲୋହାଜାନ! କୁଳ କେତ୍କିଥା? କୁଳ ମେହରିରେ ରାଜବିକୀର୍ତ୍ତି
(ଲୋଠା) କାରିଗିରି କାରିଗିରି କୁଳ? କୁଳ କୁଳକାନ୍ଦିନୀ, କୁଳ କୁଳକାନ୍ଦିନୀ
କୁଳକାନ୍ଦିନୀ...

ଲୋଠା. ଅଗନିଷ୍ଠ, ଶ୍ରୀନିବାସରେ, ଶ୍ରୀ ମୁହଁବରି ମରିଦାକିମ୍ବରି
ଅଭେଦିକା. କୁଳ? କୁଳ ଅଭେଦିକା.. ଅଭେଦିକା କେତ୍କିଥା?

ଅଭେଦିକା. କୁଳକାନ୍ଦିନୀ! (ପ୍ରାଣ) କୁଳକାନ୍ଦିନୀ କୁଳକାନ୍ଦିନୀ
କୁଳକାନ୍ଦିନୀ. କୁଳକାନ୍ଦିନୀ!

ଅଭେଦିକା. କୁଳ, କୁଳ କୁଳକାନ୍ଦିନୀ! (ପ୍ରାଣ) କୁଳକାନ୍ଦିନୀ କୁଳକାନ୍ଦିନୀ
କୁଳକାନ୍ଦିନୀ. କୁଳକାନ୍ଦିନୀ!

ଅଭେଦିକା. କୁଳ, କୁଳ କୁଳକାନ୍ଦିନୀ! (ପ୍ରାଣ) କୁଳକାନ୍ଦିନୀ କୁଳକାନ୍ଦିନୀ
କୁଳକାନ୍ଦିନୀ. କୁଳକାନ୍ଦିନୀ!

ଅଭେଦିକା. କୁଳ, କୁଳ କୁଳକାନ୍ଦିନୀ! (ପ୍ରାଣ) କୁଳକାନ୍ଦିନୀ କୁଳକାନ୍ଦିନୀ
କୁଳକାନ୍ଦିନୀ.

ଅଭେଦିକା. କୁଳକାନ୍ଦିନୀ!

ଅଭେଦିକା. କୁଳକାନ୍ଦିନୀ!

ავეტიქა. რა მიგჭარავ — მე ჩემის თვალითა გნახე, როგორც
მაგან ჰაჩი შევეძღვდა.

სიმონი. სულელო! ეგ მაგისა იმდენად მმის წელია, რა მდე-
ნადაც შენ ჩემი.

ავეტიქა. (პირს დააღმა) გაა, ინხე ასუმ? (ხან ერთს შეპრედავს
და ხან მეორეს)

გეურქა. მოითმინეთ, კაპიტანო... თქმენ ჩემს სახლში უფ-
ლება გაქმით თავისუფებლის მოშედებისა, ზატიქსა კცემ თქმუს სი-
მაცცეს, მაგრამ მე მაინც მაგისა ბიძა ვარ.

სიმონი. რას ამბობ, ჭექაზედ მოდი: შენ ამასი ბიძა ხარ?

გეურქა. ვაუგა, ვარ და ვაუგა.

სიმონი. ეს რას ხაშავს, ამისსენით, თუ დმეურთ გწმსთ.

ავეტიქა. ინხე ასუმ? რა დროს ამისსენა... მე თქმუნ გელით,
წამოდით რაღა: შენცა, ისაცა — რამდენიცა ხართ.

სიმონი. აჯ, რა ხაირადა მქავა ხელები, რა საშინლად მინდა
მაგისა ფანჯრიდგან გადაგდება

ავეტიქა. ვა, ვარები, ვარები სად არის? (უარესოდგომ) ნახამ-
დის, მე თქმუნ გელით.

გ ა მ ი ს გ ლ ა 19

სიმონი, გეურქა და ლიზა.

სიმონი. ესლა ჩენი რიგია, იმედი მაქსი, რომ ამისსხა...

გეურქა. არა, კაპიტანო, თქმენ თითონ ამისსენით...

სიმონი. ეს რა არის?

გეურქა. წერილია?

სიმონი. შენ არ დასწერე შეგა, რომ ეს ჩემი ჭელია?

გეურქა. მე თავისს დღემი არ დაგრერდი მაგისთხა სისუ-
ლელ ეს.

სიმონი. აჯ, წაიგითხე, ჭადარა ყმაზღვლო... იქნება გაარჩიო
შენის დაბრმავებულის თვალებით... წაიგითხე: „პატარა გაუი იურ
პატრიარქა ქადა, რომელსაც აქს ჰატივი ეს წერილი გადმოგცეთ!“ აჯ?

ლიზა. აჯ, ესლა კი მიგვედი! ბიძაჩემო, წერილი ხომ მე
გადაუკეცი გაპიტანს.

გეურქა. უბუნურთ, ცელჭო! შენ სუდ გადმობრუნებულად აეს-
თხ უკალაიერს. მე კარ დამნაშავე, ქაპიტანი..., ესლავე აგისნით.

სიმონი. მოიღე მოწყალება, ღროა, ტვიზი დამებას ამდენის და-
კიდარებაში.

გეურქა. აი, ქაპიტანო: სუდ წინად სიბნელე იუო, მაგრამ,
როდესაც ღმერთმა გააჩინა ცა და დედამიწა, მწე, მოვარე და კა-
სკელავაბი, წევალ-წევალად ფრინველ-პირულები, მაშინ...

სიმონი. ამას ქუშის გახენიდამ დაიწყო და ჩემსმდის რო-
დის მოვა... მოთმინებიდამ გამოვყდი.

გეურქა. მოითმინეთ, ეპელა თავისს დროზედ აისხება...

სიმონი. ესლავ ამისენით, თორემ ეშმაგმა იცის რას ვისამ!

გეურქა. სუდ უბრალო საქმეა: ამას გადმოგცათ თქმებ წერი-
ლი და ამას გი არ უნდა გადმოუცა...

სიმონი მაშ ვისა?

გ ა მ თ ს გ დ ა 20

იგინივე და ნინო. (თოლია)

ნინო. (ქალურს კაბში) მე!

სიმონი. ნინო!

გეურქა. ღროზედ შემოსკლისათვისაც მაღლობელი.

სიმონი. როგორ? მაშ თქმენა? ნუ თუ მართდა? ნუ მომატ-
ულბო, თუ ღმერთი გრწიმსთ.

ნინო. ააა მე თქმენ როგორ მოგატულებთ: თქმენა სართ ჩე-
მი ამისნავი, მეგობარი, ასე არ არის?

სიმონი. გერქა, გერქა, ჩემი მშენიდერებაში...

ნინო. თქმენ აა გინდოდათ ქალი გეოლოდათ, გასაროდათ,
რომ კაუი გეაგსთ, მხედრად გინდოდათ გამოგებანთ, მუნდირი გა-
მოგზავნეთ .. მე საკმაოდ მეცოდებოდით, რომ თქმენი იმედი გამე-
ცრულებინა... ჩაგიცვა მუნდირი, გაკედი ჩემს დაიდაშვილად და ისე
დაუნახება ..

სიმონი, მაშ შენ იყავი ის გუსტო.

ნინო. (მორცხვად) დიახ!

სიმონი. მაშ მოდი, მოეხვიუ შენს უფროსს. (ნინო სირცხვი-

ლით თავს ჩაჲერებს). უცნოვად, მომატებულ... ეხდა გულია შენი უფროსი, რაც იმან გირჩოს ..
ნინო. (მწრაფლ გადასწვევა) აი, იმან რა მირჩა!

გ ა მ თ ხ გ დ ა 21

იგინივე და ავეტიქა, შეარაღებულია: აქთ-ოქიდგან
ხმლები ჰყავდა, წინ სანჯალი, უპა
დამბჩა აქეს გარეობდეთ, ხელში
რეკოლეტი და დაშნა უქირავს.

ავეტიქა. კიდევ... მაგრამ ეს ჩემი არ არის.

სიმონი. შენ კადევ მოსკედი?

ავეტიქა. მაშ მე თქვენ მშიშარა უურდებული ხომ არ გაბო-
ნეთ... თავისის დღეში!.. კააა, ბიჭო შენ არ იყავი, ის აღიუგები
რომ მოძარიშვილი.

სიმონი. (სოცილო) ეს ბიჭი-გი არა, ქალია.

ავეტიქა, კაა, მაშ წელნა?

სიმონი. წელან გაეთ იქა.

ავეტიქა. (უფრო გაოცებული) კაა!?

ნინო. უცნოვად... მე არ მინდოდა ისე მაგრად.

ავეტიქა. მეორეჯაც, როცა გნებვდეს, გვეზრნ ჩემი დღეები
შენი ჭირის სასაცვლო იყოს.

გეურქა. ეხდა ქალს რა უნდა უკოთ, გაძირონო? თქმებ ხომ
ქალები გეჯავრ ებათ?

სიმონი. და რომ არა მეგანდეს, ცოდნდ შევითნე. თანახმა
სარ, ნინო?

ნინო. (ხელს გაუშენს) დიდის სიამოქნებით. არის ის არა
ავეტიქა, კამე, მე რადა ქნა?

ნინო. თქვენც დიზა შეირთოთ.

ავეტიქა. პანაშვან, უაბელი?

გეურქა. კასხათ, კასხვთ!

სიმონი. რადა ნახვა უნდა: უონდო ბიჭია, ქვეითი, დალოცი
და კვარი გადასწერე რადა. (დაუწეუბს ნინოს ალექსა)

იქ არიან გამართლელი.

მაღლის მქნელს ხელი მოავლეს

შაიყვანეს სამოთხეში,

ფეხზე ცხეარი გამოაბეს

აქა სეი და აქა სჭამე.

კოდის მქნელი იქ ჩაგდეს

საცა კუპრი ღულდა ცხელი;

ღუქნის კაცი მიიყვანეს

შიგ ჩაუყვეს ფეხის წვერი;

ამხანაგის მოღალატეს

ყელზე ჩამოჰკიდეს გელი,

ბატონის მაბეზლარ კაცა

პირს ჩაუსვეს მორიელი.

ს ც ე ნ ა ზ დ ე ნ ე ლ ი ს

(ერთ კინტო მიღის თავადის სახლში. შესავალში ჰქვდება იმერელი ბიჭი და ჰელოხაც).

გინტო. კნაზი შინ არის?

იმერელი. ეინ ხარ შენ?

გინტო. გიფია ოხერი!.. ერა მხედამ ეინცა ვარ, ღენერა-
რალი ვარ!

იმერელი. იმე, რაგვარი ღენერალი ხარ. ღენერალი კი არა
კეინტო ხარ.

გინტო. შე ჯოჯოვ, თუ იცი, რომ კინტო ვარ, მა რაღას
მკითხამ; წადი უთხარ კინტოა თქო, რაღა. ეა!

იმერელი. რა გეარი ხარ არ იტყვი?!

გინტო. გვარი გითხრა პრისტავი ხარ თუ მიროი სულია, არ
მოგწონეარ? რა გვარი უნდა ეიყო.

იმერელი. მოწონებას კი არ გვითხავ, შეკაცო, შენს გვარს
გვითხავ.. გაიგვე? მა'მ კარგი, სიდამ ხარ?

კინტო. (ხალხს) გიერა ეს ოხერი, რეებს მიშქარავს. (იქრელს) უნ ერთი ეს მითხარი? უფალი კონჩინას ხომ არ გეთამაშება? იქნება, ხალხი გაწვდობებნ, თუ გაწვდობენ მითხარი... იმის წა-მალი მე ერცი?.. ამ ნახევარ ფუთისანს ხედავ? ერთი ჩაგაფარო, რომ მეტი ალარ მოგინდეს.

იმერელი. ვეი პლენი, გეიში განზე ბოშო!!!

ଗୋଟିଏ, (କିନ୍ତୁ ଯାଏଗଲି ମର୍ଯ୍ୟାଦା ଓ ମୁଖ୍ୟମିତ୍ର ମୌଳିକୀୟତା) ଧ୍ୱନିପା ଥାର୍
ଓ ବୀରିବେ ତାହାକୁ.

17 1881 იანვარში) ბერ მარკენა დენდ მ.
ქართველი სახით (არა სახით) იორგენბერგის უკა
ბერ მარტინ ფრედერიკ მედინის სახელში
(17 1881 იანვარში)

სოფელი სია დობოტიულ თხზულებათა ქართულს
ენაზე

ადვოკატები (Адвокаты) ქამედ 3 მოქმედ თხზ. თავ. რაფ.
ერისთავისა (დაბუჭილია «ივნის» 1880 წ. № 4.)
ადვოკატი (Адвокатъ) ქამედ. 1 მოქმედ. თავ. აგვი წერეთლისა
ცხოვნილია 1871 წ.)

ადვოკატი მელაძე, (ადვოკატ მელაძე) გამედ. 2 მომედ.
თხ. ჰიერ ბლანშესი, გადმოდ. თავ. ი. მაჩაბლის მიერ
(სალონის 1871 წ.)

ავაზაკები (Разбойники) ტრაგე. 5 მუშ. თხ. ა. ფურცელისა. (დაბადებითი დალი წიგნი 1880 წ.)

ავაზაკები (Разбойники) ტრაგედ. 5 მოქმედ. თხ. შილდური-
სა, თანამ. ა. არტემილიძეს (ხელთანაწერი 1877 წ.)

ავაზაკები (Разбойники) ტრაგუდ. 5 მოქმედ. თხზ. შილდერი
სასახლის მუზეუმის სამუზეუმობრივო ნივთის 1871 წ.)

ავაზაკები (Разбойники) ტრ.გერ. 5 მოქმედ. თხ. შილდერი-
სა, თარგმ. თავ. კეზირიშვილისა. (ხელთხაწერია 1879წ.)

ავლაბრის დიოგენი, (Авлабарский Диогенъ) კოდ. 1 მოქმე-
დადმოგ. ჭ. ნისაძეს მიერ (ხელთხაწერია 1885წ.).

აი შენი ცოლი და ხვედრი, (Вотъ тѣбѣ жена и теща)
კამ. 3 მოქმ. თხ. ბაბანასავალისა. (ხელთხაწერია 1878წ.).

აი რა ონი მოუვიდა ბიძიას, (Вотъ что случилось съ дѣ-
дюшкой) კოდ. 2 მოქმ. სომხურიდამ ნათარგმნი ტერ-
დავიდ იარალოვის მიერ (ხელთხაწერია 1876წ.).

ანუკა ბატონიშვილი, (Анука батонишвили) დრამა 3 მოქმ.
ქონქაძის მოთხოვბიდამ გადმოუკეთებული დ. მესხის მიერ
(ხელთხაწერია 1884წ.).

ანჩხლი ცოლი, (Капризная жена) კამ. 2 მოქმ. თხ. დ.
მეგანინეასურაშვილისა. (ხელთხაწერია 1869წ.).

არზა (Прошение) კამ. 2 მოქმ. თხ. პ. თარსახ. მოურა-
შვილისა.

არსენა (Арсенъ) დრამა 3 მოქმ. თხ. აგარი წერეთლიდასა.
(დაბეჭდილია მხოლოდ შირვული მოქმედება ცისქინი
1868წ. აგვისტო).

არსენა (Арсенъ) დრამა 3 მოქმ. თხ. ს. მოჩხუბარიძისა (დაბე-
ჭდილია ცალკე წიგნად 1881წ.).

აღლერსთა ბადე, (Въ сътияхъ любви) კამ. 4 მოქმ. გადმ.
პ. უმიაშვილის მიერ (ხელთხაწერია 1885წ.).

აქტიორი (Актеръ) შეუსრულებელის გამედიოდენ (დაბეჭდილია
ცისქართი 1869წ. აგვისტო).

რედაქტორი და გამომცემელი აღ. ნაბირიძე.

(1881 გვ. 1 დან 1882 გვ. 1 მდე) რედაქტორი
სამეცნიერო მას. რედაქტორი ც. ჯველი (ქართველი) რედაქტორი
(1881 გვ. 1 დან 1882 გვ. 1 მდე) რედაქტორი ც. ნიკოლაი
ოდიოდეს. მას. განმ. ც. ჯველი (ქართველი)

დავ. ცენ. თიფ. 10 Сентября 1888 г. Тип. Е. Г. Месхи, Гол. пр. № 3

